

Az előző felhívást augusztus elején írtam, akkor száraz kánikulát jósoltak a meteorológusok. Beigazolódott az előrejelzésük. Az eső nélküli forró augusztus nem kedvezett a gombák terjedésének. A kártevők közül néhol a melegkedvelő takácsatkák okoztak nagyobb gondot, mert már a nyár elején felszaporodtak. A [rajzási táblázat](#) is jól mutatja, hogy a „diólegyet” és a gyümölcsmolyokat nem zavarta a kánikula. Nem kellett újabb növényvédelmi veszélyre felhívni a figyelmüket, nem kellett változtatni a 20. felhívás ajánlásain. Változott a helyzet, a szeptember esősebben indult és a [met.hu](#) előrejelzése a továbbiakban is nedvesebb napokat ígér.

► **A szőlőfürtökön a szürkepenész (botritisz) még okozhat meglepetést.** A nedves, hűvösebb időjárást kedveli a gomba, az elkövetkező napokban, hetekben beindulhat a fertőzése. Ez a gomba soktápnövényű, sőt az elhalt növényi részeken is megél. Tehát, gyakorlatilag mindig jelen van a környezetünkben, csak a számára alkalmas időjárást és növényfelületet várja. A szürkepenész berobbanását mindössze a megelőző 15-20 nap határozza meg. Éppen ezért az előrejelzése sem megoldott. **Tehát csak megelőzéssel és speciális hatóanyagú gombaölőkkel védekezhetünk ellene!** A szakkönyvek szerint 3%-os bordóilében is kicsirázik a gomba, tehát a réztartalmúak nem védenek ellene. III. kategóriás pl. a Chorus 50 WG (14 nap), a Switch 62,5 WG (bor:21, csemege:35 nap), a Teldor 500 SC (14 nap), a Cantus (28 nap), a Prolectus (bor 21, csemege 14 nap), a Qualy (21 nap), a Botrefin (bor: 21 ill. csemege: 35 nap), a Kenja (21 nap) és a Quadris (21 nap). A zárójelbe az élelmezés-egészségügyi várakozási időket (é.v.i.) írtam be. A névváltozatok a [hatóanyag_abc_2025_.pdf](#) -ben.

Eljött a biológiai, azaz élő szervezeteket tartalmazó növényvédő szerek ideje. Ezek a készítmények (nk) jelölésűek (a „nincs korlátozás”, szavak kezdőbetűiből), ami azt jelenti, hogy az élelmezés-egészségügyi várakozási időkben nincs korlátozás, így akár a szüret előtti napon is kijuttathatóak.

Ún. hiperparazita gombát tartalmaz a Botector, a Polyversum és a Romeo is. Ezeket más gombaölőkkel nem keverhetjük össze, mert így a készítményekben lévő hasznos gombákat is elpusztítanánk. A Serenade Aso és a Protexio pedig egy hasznos baktériumot tartalmaz. A biotermesztésben is engedélyezett a narancsolaj tartalmú Oroganic is, melyet pl. Prev-Gold és Prev-Gold Garden néven is forgalmaznak. Ezek leszárítják a felületen lévő gombákat (és a lágytestű rovarokat is). Jó lenne ha a gazdaboltokba is eljutnának ezek a szerek!

Az egyszerű anyagok között nem találtam ajánlásokat a szürkepenészre. A kisebb fürtfertőzésnél a korai szürettel vagy a penészes fürtreszek kivágásával is megelőzhetjük a nagyobb kártételt.

► Jól ismerjük epen, **málnán, szedren is** a tünetét, a természetesen kiütkező szürke penészfoltot. Ha még nem száradt rá a vesszőkre a szedertermésük, és felütötte a fejét a gomba, akkor a málnára vagy a szederre, az aláhúzott gombaölők közül választhatnak. A várakozási idők eltérhetnek a szőlőre megadott értékektől. A fotó 08.31-én készült, még jó lenne megmenteni a félig beérett termést. A szürkepenész gyengültségi parazita, azaz **a legyengült növényeket könnyebben meg tudja fertőzni.**

Az ökokertek növényvédelme könyv szerzője ezért a növényerősítést tarja legfontosabb védekezési eljárásnak minden növénynél. Ellenálló és korai fajtát válasszanak, kerüljék a túltrágyázást, a túllöntözést, a sűrű lombzatot. Ezeket, a kémiai szerekben bízó kertészeknek is érdemes megfogadni, sőt a folytatásban is találnak hasznos ötleteket.

► Csalánöntözéssel, zsurlólével, komposztlével kedvezzenek a növényeiknek -folytatja Raszik Viktória. A sorközökbe ültetett fokhagymát is hatásosnak tartja. A szőlőnél konkrét receptet is találtam: „erős zsurlóteaához kiegészítésként 0,5-1 % vízüvegoldatot adjunk” és ezzel permetezzünk 3-4 alkalommal a szürkepenész ellen. Egyébként permetezésre a vízüveget, a kálszappant és a kálium-permanganátot is javasolja.

A sebeken keresztül könnyebben behatol a gomba a termésbe, nem kell áthatolnia a bőrszöveten. Ezért párás, hűvösebb időben a moly és darázsrágások, a jégesők a bogyórepesztő záporok után szinte biztosra vehetjük a gomba megjelenését. Figyeljünk a fürtjeinkre, mert néhány nap alatt „leszüretelheti” a szőlőt.

► **Szüretig minden gyümölcsön fertőzhet a monília,** ismerjük a tüneteit. Almatermésükben a Chorus 50 WG és a réz hatóanyagúak, szilvában ezeken kívül még pl. a Switch 62,5 WG, a Teldor 500 SC, az őszibarackban a felsoroltak mellett a Score 250 EC, a Prolectus és a Signum WG is engedélyezett. A szüretelés alatt álló fáimknál már csak a várakozási idők alapján választhatnak növényvédő szereket (é.v.i.)!

Budapest, 2025. szeptember 03.

Jó egészséget Önöknek és a növényeiknek is:

Zsigó György, NMNK

A [Hermes ÁFÉSZ](#) üzleteiben a fent megemlített növényvédő szereket is megvásárolhatják és szaktanácsot is kaphatnak a növényvédelmi végzettségű eladóktól!